

rickanky veršíky piesne

Klaudia Košalková

° PaedDr. Klaudia Košalová, PhD.

Recenzenti: PaedDr. Lubomír Šimčík, PhD.
Mgr. Martin Dzurilla, PhD.

Editori: Mgr. Katarína Burgrová, PhD.
Mgr. Renáta Košalová

Ilustrácie a obálka: Mgr.art Tomáš Šoltys

Vydavateľ: Prešovský hudobný spolok *Súzvuk* 2013

Tlač: Tlačiareň Polypress, spol. s. r. o., Levoča

Prešov

Klaudia Košalová

RIEKANKY VERŠÍKY PIESNE

Hudobný materiál
určený (nielen) pre potreby
špeciálnych základných škôl

Súzvuk 2013

Prešov

Úvod

Hudobno-výchovný systém v podmienkach špeciálnych základných škôl sleduje a naplňa ciele, ktoré vychádzajú z individuálnych osobitostí a špecifických črt detí a mládeže vyžadujúcej osobitnú starostlivosť. Hudba a s ňou spojené aktivity v hudobno-edukačnom procese posilňujú emocionálny a estetický zážitok zo znejúcej hudby a zároveň sa stávajú neoddeliteľnou súčasťou ich každodenného života.

V dôsledku rozdielnosti príčin a rozsahu ich handicapu veľká úloha sa kladie na osobnosť pedagóga, ktorý v súčinnosti s dôkladným poznaním fyzických, mentálnych, duševných a citových porúch svojich žiakov podnecuje a tvorivo rozvíja radosť so spevu, pohybu, muzicírovania a počúvania hudby.

Predkladaná publikácia obsahuje riekanky, veršiky a piesňový materiál. Výber piesní korešponduje, dopĺňa a obohacuje hudobný materiál v učebniciach hudobnej výchovy pre špeciálne základné školy. Použiteľný je pre deti predškolského veku a pre žiakov 1. až 9. ročníka špeciálnych základných škôl.

Výber riekaniek a piesní je spracovaný a upravený s prihliadnutím na pedagogicko - psychologické kritériá: na tónový a hlasový rozsah žiakov, na melodickú a rytmickú náročnosť piesní, na inštrumentálno-prednesovú zručnosť pedagóga, na umeleckú hodnotu vybraných piesní.

Publikácia je určená na spev a hru pre začínajúcich, ale aj pokročilejších klaviristov. Obsahuje zápis melódie piesní pre spev a hru na klavíri (keyboarde), grafický zápis nôt pre rytmizáciu riekaniek, akordické označenia harmonického sprievodu, jednoduché hudobné úpravy pre detské hudobné nástroje v podobe partitúr, ďalej rytmické či dynamické zvláštnosti a samozrejme texty riekaniek a piesní, čo dohromady dokáže u detí podnietiť zmysel pre sebarealizáciu, hravosť, tvorivosť, spontánnosť a lásku k hudbe a k ľudovým tradíciám.

Zručnosť pedagóga v hre na hudobnom nástroji je súčasťou jeho pedagogického majstrovstva. Pieseň sprostredkovaná aktívnou emocionálnou interpretáciou, či už ide o vokálny alebo inštrumentálny prejav, zabezpečí prirodzený a priamy kontakt medzi učiteľom a žiakom, vytvorí priestor pre estetický zážitok, fyziologicky uvoľní a odreaguje, poskytne radosť a pozitívnu stimuláciu pri objavovaní krásy prostredníctvom hudobného umenia.

Autorka

Použité piesne

▪ Bude zima, bude mráz	5	▪ Hej, už sa na tej hore	26
▪ Bola babka	6	▪ Išiel strašiak do huty	27
▪ Gúľalo sa, gúľalo	7	▪ Povedzte nám, pastuškovia	28
▪ Išla sova na tanec	8	▪ Tam okolo Levoči	29
▪ Kohútik jarabí	9	▪ Na trenčianskom moste	30
▪ Pec nám spadla	10	▪ Pastieri, pastieri	31
▪ Prší, prší	11	▪ Spievanky, spievanky	32
▪ Čižiček, čižiček	12	▪ V pitvore oral	33
▪ Kukulienka, kde si bola	13	▪ Ej, padá, padá rosička	34
▪ Pod horou, pod horou	14	▪ Ej, Jáne, Jáne	35
▪ Snehuliak	15	▪ Okolo Súče vodička tečie	36
▪ Sniežik sa nám chumelí	16	▪ Spinkaj, moja malá	37
▪ Češem si hlavičku	17	▪ Vianoce	38
▪ Zahrajte mi muzikanti	18	▪ Do hory, do lesa, valasi	39
▪ Červený kachle, biela pec	19	▪ Limbora, limbora	40
▪ Čierne oči, chodte spať	20	▪ Žalo dievča, žalo trávu	41
▪ Fúkaj, fúkaj teplý vetrík	21	▪ Zaleť sokol, biely vták	42
▪ Tu je zima zas	22	▪ Pôjdeme my do lesíka	55
▪ Zjedzte ma vlčky, zjedzte	23	▪ Kujem, kujem podkovičku	56
▪ A dze idzeš, Helenko	24	▪ Žabičky	57
▪ Ahoj, letní kamaráti	25	▪ Prsteň	58

Obsah

Úvod	1
Zoznam použitých piesní	2
Obsah	3
Spev a hra na klavíri	4
Rytmizácia, hra na tele a inštrumentálny sprievod	43
Prípravné rytmické útvary a cvičenia v spojení s deklamáciou textu	44
Synchrónna rytmizácia slov a slovných spojení	45
Rytmická deklamácia riekaniek v spojení s hrou na tele	46
Orffov Schulwerk – súbor detských hudobných nástrojov	47
Inštrumentálny sprievod k riekankám a piesňam	51
Metodické pokyny úprav a zápisu riekaniek a piesní do partitúr	52
Metodické pokyny nácviku	54
Príklady inštrumentálnych sprievodov	55
Záver	59
Literatúra	60

Spev a hra na klavíri

Ťažisko repertoáru tvoria piesne ľudové, ktoré boli a budú bohatým zdrojom kultúrneho dedičstva nášho národa. Výber je doplnený aj o piesne umelé. Súbor uvedených piesní sa vyznačuje bohatou spevnosťou, lyrickosťou a primeranou farebnou harmóniou.

Ponúkané piesne vypovedajú o ročných obdobiach, prírode, zvieratkách, o láske a priateľstve, o rade a smútku.

Pri nadobúdaní speváckych skúseností je potrebné rešpektovať zásady hlasovej hygieny a správne spevácke návyky, ako sú: úsporná a kultivovaná práca s dychom a hlasom, mäkké nasadenie tónu, ľahká a presná artikulácia, rešpektovanie hlasového rozsahu, intonačná čistota a pod. Odporúčame dodržiavať charakter piesní (veselá, smutná, pochodová, slávnostná, žartovná), jemné odstupňovanie dynamiky (silnejšie, slabšie), sledovanie melodickej línie hudobných myšlienok, opakovanie hudobných fráz a motívov.

Kultivovaným speváckym prejavom sa postupne snažíme nadobúdať prirodzenú radosť so spevu a prehĺbovať emocionálne prežívanie. Zároveň získavame primerané estetické skúsenosti, čo nesporne prispieva k zlepšovaniu celkovej psychickej a duševnej stimulácii a sebauvoľneniu. Interpret pri hre na klavíri by mal mať už od začiatku vypracované elementárne návyky.

Piesne nacvičujeme najprv po kratších úsekoch v pomalom tempe s pozorným sledovaním akordického označenia harmonického sprievodu. Pri hre piesní vnímame rytmus slabík a slov, teda dbáme na rytmickú presnosť, koordináciu končatín, čím pomáhame rozvíjať taktilno-motorické i zrakovo-motorické kompetencie.

Výsledkom by mala byť presná melódia a rytmus v synchronizácii s harmonickým sprievodom a s adekvátnym hudobným výrazom piesní. Nezameriavame sa len na prstovú techniku, ale spätnou sluchovou kontrolou rozvíjame a upevňujeme harmonické cítenie, zvukovú vyváženosť, koncentráciu a celkové estetické prežívanie.

Hej, už sa na tej hore lístie červeneje,
 kdeže sa ten šuhaj na zimu podeje?
 Hej, nieto krajšej hory, ako je jedľová,
 či v lete, či v zime, vždycky je zelená.

■

Bude zima bude mráz

jemne

slovenská ľudová

F C F Gm Bb C

Bu - de zi - ma, bu - de mráz, kam sa vtá - čku, kam scho - váš?

Gm C F C F

Scho - vám sa do ja - vo - ra, tam je mo - ja ko - mo - ra.

2. Bude zima, bude mráz,
 kam sa vtáčku, kam schováš?
 Schovám sa do chvojiny,
 tam sú moje periny.

Bola jedna babička,
 predávala jabĺčka.
 Za deravý groš,
 predala i kôš.

■

Bola babka

veselo

slovenská ľudová

C F C F C

Bo - la bab - ka, ma - la cap - ka,

G F G C

cu - pi, lu - pi, cu - pi, lu - pi, ma - la cap - ka.

2. Poslala ho na kopačku

/: cupi, lupi, cupi, lupi, na kopačku.:/

3. Doniesol jej prázdnu kapsu,

/: cupi, lupi, cupi, lupi, na kopačku.:/

Povej, vetrík povedi,
od poľa, do poľa,
privej mi jabĺčko
červené ako ja.

■

Gúľalo sa, gúľalo

mierne rýchlo

slovenská ľudová

D A D A D

Gú - ľa - lo sa, gú - ľa - lo čer - ve - nuč - ké, ja - bí - čko,

G D A

až sa pe - kne sko - tú - ľa - lo, do - lu pod ko - pec.

D A D A D

Keď som ho tam na - šiel, u - ču - pe - né v trá - ve,

G D A D

ti - chúč - ko mi rie - klo: Ve - zmi ma a zjedz!

2. Gúľala sa, gúľala malá sladká hruštička,
až sa pekne skotúlala dolu pod kopec.
Keď som ju tam našiel, učupenú v tráve,
tichúčko mi riekla: Vezmi ma a zjedz!

Tancovala ryba s rakom,
 líška s vtákom,
 hrášok s makom,
 hríb s dubákom,
 lipka s kriakom
 jedným taktom!

■

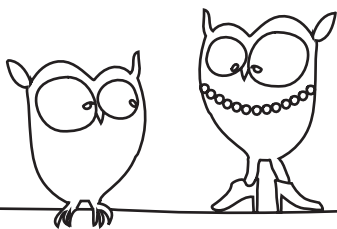
Išla sova na tanec

pomaly, ťahavo

slovenská ľudová

I - šla so - va na ta - nec, vy - fin - te - ná veľ - mi,
 pra - ta - la sa po - za pec, pra - ta - la sa dver - mi.

2. Keď ju vrabec uvidel, hneď ho svrbí nôžka,
 pod' sovička na tanec, skočíme si troška.
3. Tančí vrabec strapatý, tance samé nové,
 postúpaj on na päty, milej pani sove.
4. Pozor vrabček pozor daj, ak sa bojíš búrky,
 nestúpaj mi na päty, ani na pazúrky.
5. Naľakal sa tanečník, že mu zlomí kosti,
 nik už sovu nepojal, od tej mrzutosti

Chytili sme kohútika,
dali sme ho do košíka.
Dajte pozor, milé deti,
nech vám kohút neuletí!

■

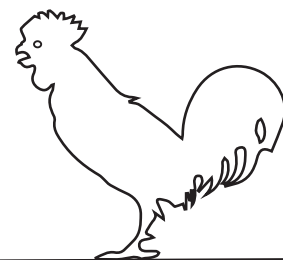
Kohútik jarabý

mierne slovenská ľudová

Ko - hú - tik ja - ra - bý ne - choď do zá - hra - dy,

po - lá - meš ľa - ľi - u, po - tom ťa za - bi - jú.

2. A keď ťa zabijú, tak ťa pochovajú,
do takej záhrady, kde vtáčky spievajú.

Hrajme sa, hrajme,
dobrú vôľu majme.
Málo nás, málo nás,
podťe všetci medzi nás!

■

Pec nám spadla

mierne rýchlo

slovenská ľudová

C A Dmi

Pec nám spad - la, pec nám spad - la, kto - že nám ju pos - ta ví?

G C

Sta - rý pe - ciar nie je do - ma a mla - dý to ne - spra - ví.

2. Zavoláme na deduška ten má veľké kladivo.
Buchne dvakrát, buchne trikrát a už je to hotovo.
3. O polnoci, o polnoci, prišlo veľké strašidlo,
malo gate na špagáte a na nose lepidlo.
4. Lepidlo sa rozlepilo a špagát sa roztrhol,
strašidlo sa naľakalo a už ho viac nebolo.

Čo to klopká?
 Kto ma ruší?
 Pozriem von a vonku prší.
 Kvapky bežia po skle spolu,
 Vedľa seba, zhora dolu.

■

Prší, prší

veselo

hudba: E.Hula

C

Pr - ší, pr - ší, len sa le - je, ne - zat - vá - raj mi - lá dve - re.

F C G C

Mi - lá má, du - ša má, ne - za - tvá - raj pred na - ma.

2. Keď som išiel od Zuzičky, štrngali mi podkovičky.

/: Štrngali, brnkali, sivé očka plakali.:/

3. Sivé očka, čo plačete, veď vy moje nebudete.

/: Budete iného, šuhajčka švárneho.:/

Čimčarara, čim, čim, čim,
 kde len chcem, si zaletím,
 čimčarara, čimčara
 lietam, skáčem od jara.

■

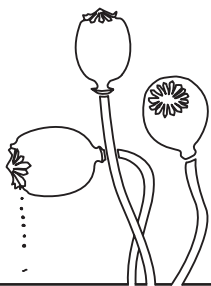
Čižíček, čižíček

veselo

slovenská ľudová

Či - ží - ček, či - ží - ček, vtá - čík ma - lič - ký, po - vedz mi či - ží - ček a - ko se - jú
 mak? Aj tak, tak se - jú mak, aj tak, tak se - jú mak.
 Aj tak, tak se - jú mak, aj tak se - jú mak.

2. Povedz nám, čižíček, ako rastie mak?
3. Povedz nám, čižíček, ako plejú mak?
4. Povedz nám, čižíček, ako kvitne mak?
5. Povedz nám, čižíček, ako kosia mak?
6. Povedz nám, čižíček, ako tlčú mak?
7. Povedz nám, čižíček, ako jedia mak?

Nevidiť kukučku
na zelenom kričku,
čo na ľudí kuká,
k dobrej vôli núka.

■

Kukulienka, kde si bola

stredne slovenská ľudová

E♭ A♭ E♭ B♭ E♭ A♭ E♭ B♭ E♭ F7 B♭

Ku - ku - lien - ka, kde si bo - la, keď tá veľ - ká zi - ma bo - la?

E♭ B♭ E♭

Ha - ja - jaj, ku - ku - ku, se - de - la som na bu - ku,

B♭ E♭

ha - ja - jaj, ku - ku - ku, se - de - la som na bu - ku.

2. Sedela som na tom dube, kde Janíčko drevo rúbe.
/: Hajajaj, kukuku, sedela som na buku.:/

3. Sedela som na tej lávce, kde Janíčko krpce láce.
/: Hajajaj, kukuku, sedela som na buku.:/

Bežal psík cez ovsík,
bežal poza kríčky,
mal strakatý kabátik,
biele nohavičky.

■

Pod horou, pod horou

rázne

slovenská ľudová

Pod ho-rou, pod ho-rou čier - ne psí - ča bre - še,

su - se - do - vie Ma - ra, su - se - do - vie Ma - ra ne - ra - da sa če - še.

2. /: Nerada sa češe, nerada umýva,:/
/: ten Paľo Paľovie, ten Paľo Paľovie
rád sa za ňou díva.:/
3. Podžem sem, podžem sem, nech ťa ja učem,:/
/: takým hrebenčekom, takým hrebenčekom,
čo koničky češem.:/

Kopa snehu chlapcov láka, postavili snehuliaka.

Miesto očí uhlíky, na kabáte gombíky.

Bielučký je ako z múky, do okien sa díva z lúky.

■

Snehuliak

hudba: S. Hochel
slová: E. Stanová

mierne rýchlo

Len čo Jan - ko rá - no vstal, na o - blok sa vyš - tve - ral.

A z o - blo - ka do dvo - ra s ú - di - vom sa po - ze - rá.

2. Všade vidí biely sneh, svieti z cesty, domov, striech.

/: A od plota - je to tak - smeje sa naň snehuliak.:/

Ako vločky snežné,
 aj my krajom bežme,
 vpravo, vľavo,
 napred, nazad,
 z ciest na briežky,
 do šírých záhrad.

■

Snežík sa nám chumelí

radostne

hudba: J. Matuška
slová: J. Sedlák

G D G D G

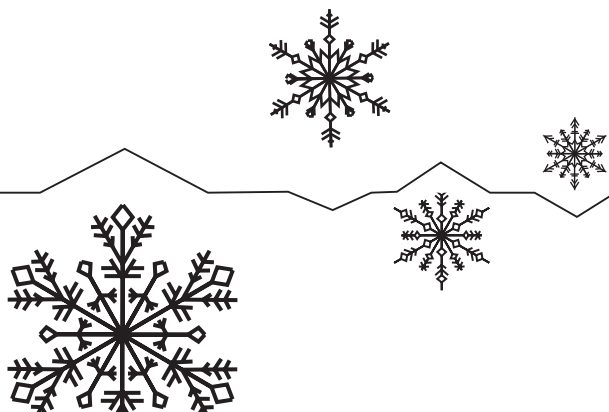
Snie - žik sa nám chu - me - lí, zi - ma je zi - mič - ka,

D G D G

po - lia, lú - ky, vy - bie - li, za - pad - ne ces - tič - ka.

2. Zakry svojou perinkou celý kraj náš milý,
 veď sme sa už na teba tak veľmi tešili.

3. Padaj snežík, padaj nám, tešia sa ti deti,
 naša pieseň radostná v ústrety ti letí.

Dudlaj hrajú gajdičky,
 bum na bubon paličky!
 Na husličky fidli-fuk
 a na basu bzuki- bzuk.
 Pes sa smeje pod fúziky:
 „Baran ušiel od muziky!“

■

Češem si hlavičku

hravo

slovenská ľudová

Če - šem si hla - vič - ku a - ko ma - ko - vič - ku. He - li, he - li,

6 he - lič - ka, čer - ve - ná, bie - la ru - žič - ka.

2. Umývam si líčka, ako dve jabĺčka. Heli, heli, helička...
3. Obúvam čižmičky na biele nožičky. Heli, heli, helička...
4. Oblečiem sukničku, bielenú furtušku. Heli, heli, helička...
5. Vezmem si ručníček, zlatý prsteníček. Heli, heli, helička...
6. Podopriemsi bôčky na zlaté vidličky. Heli, heli, helička...
7. Idem do Dunaja a zas von z Dunaja. Heli, heli, helička...

Sedí líška pod dubom,
 má píšťalku aj bubon.
 Do píšťalky dúcha,
 na bubienok búcha.

■

Zahrajte mi muzikanti

veselo C slovenská ľudová

Za - hraj - te mi mu - zi - kan - ti, ve - se - le,

G C G C

do - kiaľ ja mám svo - ju mam - ku pri se - be.

2. Budete mi muzikanti smutne hrať,
 keď sa budem od svey mamky odberať.

3. A to všetko pre Janíčka švárneho,
 jemu není v celom svete rovného.

Biela kvočka ako bočka,
 po dvore si chodí
 a za sebou celý krdeľ
 kuriatok si vodí.

■

Červený kachleť

žartovne slovenská ľudová

C G C G

Čer - ve - ný ka - chleť bie - la pec, ne - ve - de - la mi - lá chle - ba

C F C G C

piecť. I - ba jed - nu ku - ru u - pe - kla, aj tá jej z pe - ce u - tie - kla.

2. Dohonila kuru na moste, vyprášila ju tam po chvoste:
 Prečo si sa kura nepiekla, prečo si z pece utiekla?

Slniečko za kostol zapadá,
každý sa na posteľ ukladá.

Hajušky, belušky,
Voňajú nám podušky.

■

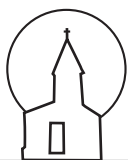
Čierne oči, choďte spať

pomaly, jemne slovenská ľudová

Čie - ne o - či choď - te spať, čier - ne o - či choď - te spať,

bo mu - sí - te rá - no vstať, bo mu - sí - te rá - no vstať.

2. Ráno, ráno, ráničko,
ráno, ráno, ráničko,
keď vychodí slniečko,
keď vychodí slniečko.

V záhradke je nový pán, volajú ho tulipán.
 Na zelenej nôžke vládne, včielka sa doň rýchlo vkradne.
 Pošteklí ho na líčku, zaspieva mu pesničku.

■

Fúkaj, fúkaj, teplý vetrík

radostne slovenská ľudová

F C B♭ F

Fú - kaj, fú - kaj, te - plý ve - trík po - nad po - le let!

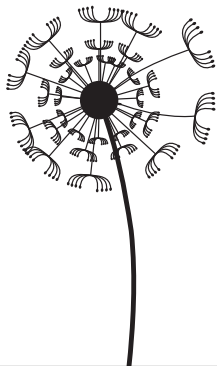
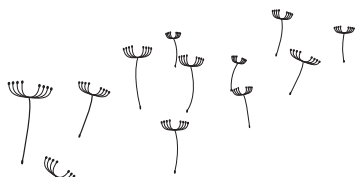
B♭ F C F

Pri po - to - ku pre bu - dil - sa pr - vý jar - ný kvet.

2. Prší, prší, drobný dáždik, prší drobný dážď.
 Zajtra ráno na pažiti tráva bude rásť.

3. Letí, letí letí hore vtáčik maličký,
 pod oblohou vyspevuje jarné pesničky.

4. Vstávaj hore! Slnko svieti, nespi v posteli!
 Je tu vesna, preto buďme všetci veselí!

Lieta mráz
ponad nás,
asi hlási
zimu zas.

■

Tu je zima zas

hudba O. Francisci
slová: D. Štubňa-Zámostský

pomaly

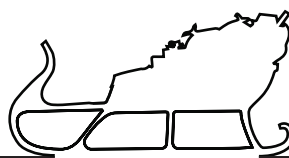
D A D G A D A

Po - le tu - je sneh, kde - si spo - nad striech. Po po - li sa tí - ško ste - lie,

D A D A D G A D

čo chví - ľa sa vše - tko zbe - lie, mĺk - ne les i stráň a tu pl - no vrán.

2. /: Prileteli k nám, bližšie k chalupám.:/
/: Zima prišla nečakane, zasypala grúň a stráně,
mrzne celý deň, všetko samý srieň.:/
3. /: Husto padá sneh, budí radosť, smiech.:/
/: Letia sane krásne z lesa, kďeľ vrán hneď rozpŕchne sa,
z diaľky počuť hlas? Tu je zima zas! :/

Podme domov, už sa mrká,

Videli sme v poli vlka.

Ja sa vlka nebojím,

Smelo sa mu postavím.

■

Zjedzte ma, vlčky, zjedzte

rázne

slovenská ľudová

H
E
H

Zjedz - te ma, vlč - ky, zjedz - te, už ma mo - ja mi - lá nech - ce.
 U - tri - te si vlč - ky, zu - by, už ma mo - ja mi - lá ľú - bi.

2. Alebo ma vydávajúte, alebo ma zatvárajte,

/: lebo ja mám chlapcov rada,

to je na môj veru pravda. :/

Lístoček dubový,
 nepadaj do vody.
 Voda by ťa vzala,
 škoda by ťa bola,
 ešte si zelený.

■

A dze idzeš, Heľenko

veselo

slovenská ľudová

F D7 B♭ C F B♭ F C

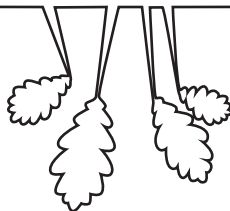
A dze i - dzeš He - ľen - ko, He - ľen - ko? Ľe - za - ví - raj
 Do za - hra - di na že - ľe - ne šen - ko.

F F D7 B♭ C F

He - ľen - ko za se - bu, bo ja i - dzem za te - bu za te - bu.

2. A muj mili, taki bul, taki bul,
 koňa hľedal na ňim bul, na ňim bul.
 Koňa hľedal šivehi, šiveho
 až do rana bileho bileho.

3. A dze idzeš Jaňičku, Jaňičku,
 do zahradi nakošic travičku.
 Ťezaviraj vratačka za sebu,
 bo ja idzem Jaňičku za tebu.

Hrej, slniečko hrej,
 Na lúku sa smej!
 Zobuď na nej kvietky,
 rozveseľ nás všetky
 a bude nám hej.

Oj, vienok môj z kveta,
 Vydrž mi do leta!
 Vienok zo zelene,
 vydrž do jesene!

Ahoj, letní kamaráti

veselo
 C

hudba a slová: A. Čobej

G F G

A - hoj, let - ní ka - ma - rá - ti mo - ji ver - ní je - di ní, pre - ži - li sme pe - kne spo - lu

C

ce - lé le - tné prá - zdni - ny. Na - še ma - lé kú - pa - lis - ko zme - ni - lo sa na mo -

G F C G C G C

re, stret - li sme sa, ka - ma - rá - ti, u pro stred hôr v prí - ro - de.

2. Ahoj letní kamaráti, z ihriska i od vody,
 doprialo nám štedré leto prázdninovej slobody.
 Dost' sme sa už natúlali po tom širom okolí,
 ahoj letní kamarti, treba nám ísť do školy.

Bude zima, bude mráz,
kam sa vtáčku, kam schováš?
Schovám sa do javora,
To je moja komora.

Bude zima, bude mráz,
kam sa vtáčku, kam schováš?
Schovám sa do čečiny,
To sú moje periny.

■

■

Hej, už sa na tej hore

veselo

slovenská ľudová

Hej, už sa na tej ho - re lí - stie čer - ve - ne - je,
kde - že sa ten šu - haj na zi - mu po - be - rie?

2. /: Hej, spraví si kolibu z tej hustej čečiny, :/
/: keď mu zima bude, zájde do dediny. :/

Vlk s kozou tancuje,
kohútik im harfuje,
baran pivo varí,
húska hospodári.

■

Išiel strašiak

žartovne

slovenská ľudová

H F# H H F#

I - šiel stra - šiak do hu - ty, do hu - ty, do hu - ty, Ko - hú - ty sa po - bi - li

po - stre - tol tam ko - hú - ty, ko - hú - ty, ko - hú - ty.

F# H H E F# H

a stra - šia - ka za - bi - li: No, no, no, ty, ty, ty, ty si hun - cút ve - li - ký.

2. Leží strašiak na dvore, na dvore, na dvore
muška plače v komore, v komore, v komore.
Leží strašiak na dvore, muška plače v komore:
No, no, no, ty, ty, ty, ty si huncút veliký.
3. Neplač muška, nič mu je, nič mu je, nič mu je,
veď ten strašiak ožije, ožije, ožije.
Neplač muška, nič mu je, veď ten strašiak ožije:
No, no, no, ty, ty, ty, ty si huncút veliký.

00

Narodil sa Kristus Pán: Veselme sa!
 Z ruže kvietok skvitol nám: Radujme sa!
 Z života čistého, z rodu kráľovského,
 Kristus Pán, narodil sa.

■

Povedzte nám pastuškovia

veselo koleda

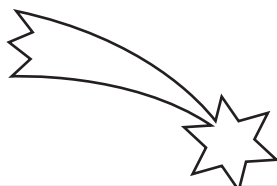
C F G C F G

Po-ved-zte nám pas-tuš-ko-via, čo ste vi-de-li, keď ste sa tak o pol-no-ci, všet-ci roz-brh-

C G C G C F C G C

li. Vi-de-li die-ťa-tko, krá-sne pa-cho-lia-tko, na-ro-de-né vBe-tle-me.

2. Ktože vám, to o Dieťati tomto povedal?
 Ja by som bol s vami tášiel, keby som bol znal.
 /: Anjeli spievali, nám oznamovali,
 že sa Kristus narodil:/

Sadnime si vedno všetci,
slovám nôtu dajme,
do bokov sa rozkývajme,
rúčky roztlieskajme!

■

A okolo Ľevoči

veselo

slovesná ľudová

B Es B F B Es F B

Tam o - ko - lo Ľe - vo - či, tam še vo - da to - či. Kte - ra ňe - ma fra - ji - ra,

Es B Cm F B Es B F B

kte - ra ňe - ma fra - ji - ra, kte - ra ňe - ma fra - ji - ra, ta naj do ňej sko - či.

2. /: A čom bi ja čom bi ja, do vodi skakala.:/
/: Pre jedneho beťara, pre jedneho beťara,
pre jedneho beťara, život utracala.:/
3. /: A okolo podhradza, tam kapustu sadza.:/
/: Ešči som ľem maľučka, ešči som ľem maľučka,
ešči som ľem maľučka, už še o mne vadza.:/

Oj, vienok môj z kveta,
vydrž mi do leta.
Vienok zo zelene,
vydrž do jesene.

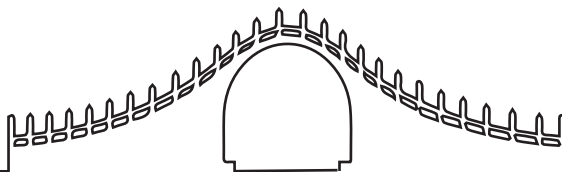
■

Na trenčianskom moste

pochodom slovesnká ľudová

Na tren-čian-skem mos-te fi - a-len-ka ras - tie, na tren-čian-skem mos-te fi a len-ka
ras - tie. Ni - kto ju ne - sa - dil, ni - kto ju ne - sa
dil, ni - kto ju ne - sa - dil, sa - ma o - na ra - stie.

2. /: Keď ja tadiaľ pôjdem, polievať ju budem,:/
/: aby mi voňala, aby mi voňala, aby mi voňala,
keď pomaširujem.:/
3. /: Keď som maširoval, milá šaty prala,
/: v studenej vodičke, v studenej vodičke,
v studenej vodičke po kolená stála.:/
4. /: Kapitán sa pýty, čo to rozvoniava.:/
/: Ruža karafiat, ruža karafiat,
ruža karafiat, čo mi milá dala.:/

Dobrá novina, šťastná hodina.

Čo sa tejto noci stalo?

Nebo svetlu svetlo dalo.

Dobrá novina, šťastná hodina.

■

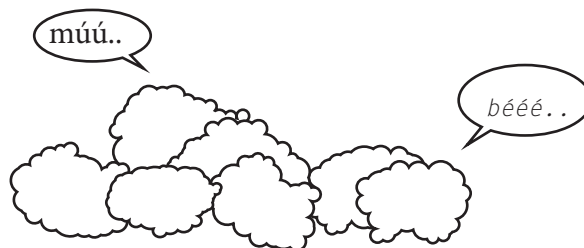
rýchlejšie slovesnká ľudová

Pastieri, pastieri

Pas - tie - ri, pas - tie - ri ho - re vstaň - te, do Be - tle - hé - ma sa po - ná - hľaj - te,

a - by ste Je - žiš - ka pri - ví - ta - li, pred ním na ko - le - ná po kľa - ka - li.

2. Anjeli pastierov zo sna budia,
 nech spev ich počujú všetci ľudia.
 /: Sláva buď Otcovi na výsosti
 a pokoj buď ľudom živým v cnosti.:/

Janko náš, čo to máš?
 Mám čarovné husličky,
 čo zahrajú pesničky,
 ktoré znáš.

■

mierne Spievanky, spievanky slovesnká ľudová

H C#mi

Spie - van - ky, spie - van - ky, kde - že ste sa vza - li,
 či ste z ne - ba spa - dli, či ste v há - ji rá - stli.

2. Z neba sme nespadli, v háji sme nerástli,
 ale nás mládenci a dievčence našli.

3. Zaspievaj slávičku v zelenom hájičku
 a ja si zaspievam cestou po chodníčku.

Vezmi si ma Juro za ženu,
 Budeš mať dobrú gazdyňu.
 Ty budeš orať a ja siať,
 Budeme sa spolu dobre mať.

■

žartovne V pitvore oral slovesnká ľudová

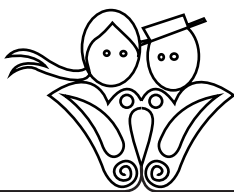
E A H E E H

V pi - tvo - re o - ral v pe - ci sial, v pi - tvo - re o - ral v pe - ci sial,

E H E

pred pe - cou mlá - til, v pe - ci vial, pred pe - cou mlá - til v pe - ci vial.

2. /: Ona sa smiala a on klial, :/
 /: že mu sopúchom vetrik vial.:/

Zaspiže mi zaspi,
v tej hojdičke z lipky.
Akonáhle zaspíš,
zahrajú ti škripky.

■

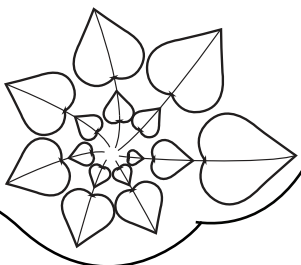
Ej, padá, padá, rosička

voľne slovesná ľudová

Ej, pa-dá, pa - dá, ro - sič - ka, spa - li by mo - je o - či - čka.

Spa - li by mo - je, spa-li by aj tvo - je spa-li by na - še o - bo - je.

2. Ej, padá, padá, listopad, pozdravuje milú na stokrát,
/: pozdravuje milú, holubienku sivú,
že sa ja nevrátim nikdy viac.:/
3. Ej, spieva, spieva sláviček, už mi odišiel Janiček,
/: za hory, doly, srdiečko ma bolí,
že ma on zanechal v nevôli.:/

Kvitne vrba,
na tej vrbe rastie hrba
bahniatok,
Krásne vrba, vonia veľmi,
visí na nej zvon,
štrnk-brnk, brkni, vyleť dvermi,
brkni z úľa von!

■

Ej, Jáne, Jáne

rýchlejšie

slovesnká ľudová

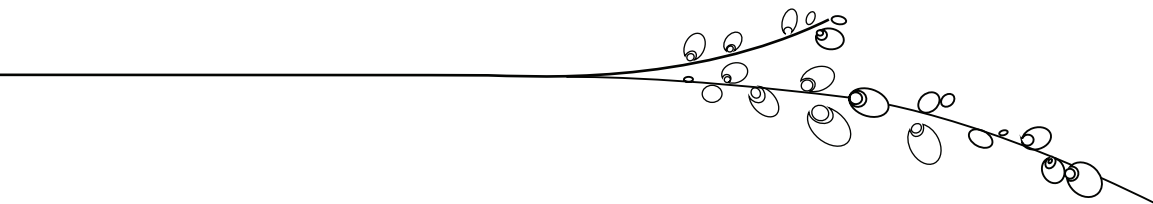
D A D A D D A D A D D

Ej, Já-ne, Já -ne pre-já - ne, pe-kné-ti me-no dá -va - me. Vy-le-te-la lie-nka, lie-nka

D D A D A D A D A D A D A

z čer-ve-né-ho kvie-tka kvie-tka, vy-le-te-la lie-nka z čer-ve-né-ho kvie-tka, Ja-no,Ja-no, Va -ja - no.

2. Ej, Jáne, Jáne, prejáne, pekné ti meno dávame.
Vyletela druhá, druhá z červeného kruha, kruha,
vyletela druhá, z červeného kruha, Jano, Jano, Vajano.
3. Ej, Jáne, Jáne, prejáne, pekné ti meno dávame.
Vyletela tretia, tretia zo záhrady, z kvietia, z kvietia,
vyletela tretia zo záhrady, z kvietia, Jano, Jano, Vajano

Naša Anka, veru tak,
do všetkého hybká,
do učenia ako rak,
do tanca sťa rybka.

■

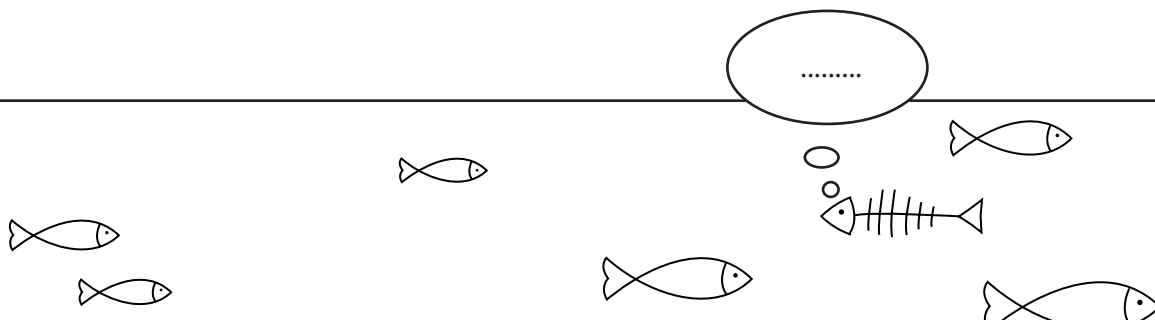
ako valčík slovesná ľudová

Okolo Suče vodička tečie

O - ko - lo Su - če vo - dič - ka te - čie. Môj mi - lý po - ve - dal,

že ma už ne_____ chce. Môj mi - lý po - ve - dal, že ma už ne - chce.

2. /: A keď ma nechce, ja na to nedbám,:/
/: smútok by nosila, ale ho nemám.:/
3. /: Milovala som, ale len špásom,:/
/: môj milý povedal, že falošná som.:/
4. /: Falošná som, aj falošná budem,:/
/: chlapcov som klamala, aj klamať budem.:/

Haja, haja, haja,
Spinkaj bábka moja
Zakryjem ti rúčky,
Ticho potichúčky.

Haja, haja, haja,
spinkaj bábka moja.
Pošúcham ti nôžku,
spinkaj ešte trošku.

Spinkaj, moja malá

pomalý valčík

hudba a slová: A. Čobej

C G F

Sln-ko už kle-sá do tó-ne le sa, za ob-zor náh-li sa deň. Do na-ších

dve-ri pod-ve-čer mie-ri, na vie-čka sa-dá ti sen. Z noč-né-ho ne-ba

o-knom na te-ba me-siac sa po-ze-rá sám Snáď sa mu ne-zdá, že si jak

hvie-zda, čo prá-ve zle-te-la k nám. Spin - kaj mo-ja ma - lá, v ná-ru-čí u-spat' sa

daj! V hniez-dach drie-mu vtá - ci, do tmy sa po-no-ril kraj.

Do - lu a do vý - še ma - ma ťa ko - lí - še pes - nič - kou, kto - rá má ča - ro - vnú

moc. Spin - kaj, mo - ja ma - lá, spin - kaj a dob - rú noc!

Sneží, sneží, sneh sa sype,
 Nezatváraj, mráz nás štípe!
 Ústa mám od medu,
 chcem ti spievať koledu.

■

Vianoce

mierne

hudba a slová: A. Čobej

Chorus:

Ked' si_ zi-ma bie- lym šá-lom hrd-lo o-mo - ce, do o_kien nám po-ze_ ra-jú bie-le Via-no - ce.

Bie-le vloč-ky, bie-le zvon-ce, bie-la chlad-ná noc. U nás_ zi-ma za-čí_ na sa i-ba od Via - noc.

2. Ked' sa nám po mrazivom dni náhle zvečerí,
 uzimený mesiac zaspí v bielom páperí.
 Biele vločky, biele zvonce, biela chladná noc,
 u nás zima začína sa iba od Vianoc.

Daj Boh šťastia tomu domu,
 my spievame Pánu Bohu.
 Dieťatku malému,
 poďme všetci k nemu,
 v Betleheme narodenému.

■

mierne koleda

Do hory, do lesa, valasi

Do ho-ry, do le-sa, va-la-si, či ho-rí v tom na-šom sa-la-ši?
 Ra-dost' veľ-ká sa zja-vu-je a ten-to svet po-te-šu-je. Krá-čaj-te brat-ko-via
 k jas-lič-kám, a-by ste zja-vi-li vše-tko nám.

2. Počkajte nás milí bratkovia,
 nebeskí lietajú duchovia.
 "Sláva Bohu" prespevujú,
 pokoj ľuďom ohlasujú,
 vtáčkovia krásne spievajú
 a do Betlehéma volajú.

3. Zrodila Panenka dieťa nám,
 v jasličkách vložené leží tam.
 Mesiáša čakaného,
 Boha na svet zoslaného,
 poďme a vítajme vznešene
 Dieťaťko ležiace na sene.

Vidiš Anku modrookú?

Zasa sedí pri potoku!

Pozor, milá Anička,

Pozor daj na vodníčka!

■

pomaly

Limbora, limbora

slovenská ľudová

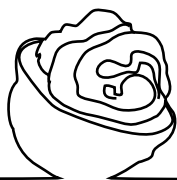
Hmi Emi Hmi F# Hmi

Lim-bo - ra, lim - bo - ra, ze - le - ná lim - bo - ra, pa - da - jú o - rie - šky

F# Hmi F# Hmi

pa - da - jú o - rie - šky do na - še - ho dvo - ra do na - še - ho dvo - ra.

2. ./: Padajú oriešky, drobné orieščatá, ./:
ktože vás pozbiera, ktože vás pozbiera
chudobné dievčatá, chudobné dievčatá.

Svieť slniečko, svieť,
 na ten šíry svet!
 Na lúky, na polia,
 na lúky z okolia,
 na zelený les!

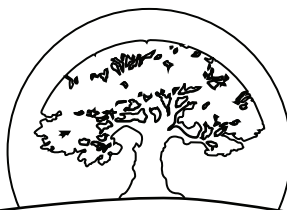
■

veselo Žalo dievča, žalo trávu slovenská ľudová

Ža - lo die - vča, ža - lo trá - vu. Ej, ža - lo die - vča

ža - lo trá - vu ne - d'a - le - ko Te - meš - vá - ru.

2. Keď nažalo, poviazalo,
 /: ej, keď nažalo, povi azalo,
 na šuhajka zavolalo.:/

Nad polom zaránky
 spievajú škovránky.
 Švitoria vysoko,
 počuť ich ďaleko.

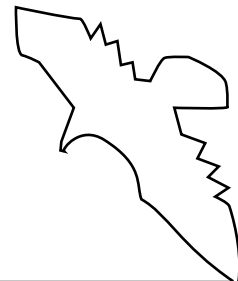
■

voľne slovenská ľudová

Zalet' sokol, biely vták

Za - let' so - kol, bie - ly vták ku môj - mu mi - lé - mu. Po - zdra - vuj ho
 na sto - krát, po - zdra - vuj ho na sto - krát, po - vedz tí - ško je - mu.

2. /: Aby prišiel večer k nám, že ho pekne prosím, :/
 /: že ho veľmi rada mám, že ho veľmi rada mám,
 že ho v srdci nosím. :/
3. /: A on mi tak odkázal, že už viac nepríde, :/
 /: že si iné dievčatko, že si iné dievčatko
 inde hľadať bude. :/

Sadnime si vedno všetci,
 slovám nôtu dajme,
 do bokov sa rozkývajte,
 rúčky roztlieskajte!

■

Rytmizácia, hra na tele a inštrumentálny sprievod

Zmeny tempa, dynamiky, vzťahov v hudbe a v piesňach – vysoko, nízko, silno, slabo, pomaly, rýchlo, stúpanie, klesanie, vyjadrenie emócií, výrazu, nálad a samotné rytmické cítenie je možné transformovať a rozvíjať v technických a hudobno-pohybových zručnostiach. Tieto môžeme zakomponovať do podoby rytmických cvičení, elementárnych rytmicko-melodických útvarov, riekaniak a piesní.

Podstatou hudobného rytmu je symbióza rytmického (striedanie rôznych dĺžkových hodnôt) a metrického (striedanie prízvukných a neprízvukných dôb) procesu, čo spolu vytvára hudobný metrorytmus. Spolu s melódiou, harmóniou, tempom a dynamikou predstavujú dominantné hudobno-vyjadrovacie prostriedky v procese hudobnej reprodukcie.

Prípravné rytmické útvary a cvičenia v spojení s deklamáciou textu

Ma - tej Ja - na, Ve - ro - ni - ka E - ma - nu - el,

Bo - že - na He - le - na, Klá - ra Ma - túš,

Hen - rie - ta Re - ná - ta, Má - ri - a Ven - de - lín,

Medzi základné formy hry na tele zaraďujeme: tleskanie (TL), plieskanie (PL), dupanie (DP), lúskanie (LS).

Pri deklamácii textu využívame imitačnú metódu, ktorá je založená na imitácii /napodobňovaní/ slov, slovných spojení i celých riekaniiek. Dbáme na prirodzený rytmus reči a využívame rôzne rytmické kombinácie. Učiteľ synchronne deklamuje text, využíva prostriedky hry na tele a žiaci túto jeho činnosť po ňom opakujú.

klaudia

henrieta

renáta

Synchrónna rytmizácia slov a slovných spojení

Sln - ko gu - ľa - té Sln - ko pá - li

Se - dia na - ko - ná - ri Ro - bia veľ - ký krik

Za - zvo - ni - li zvon - ky, zas - mia - li sa sed - mi - krás - ky

zaklopali na vráta

Rytmická deklamácia riekaniek v spojení s hrou na tele

Sln - ko gu - ľa - té

Tl Tl Tl Tl Tl

Zas - mia - li sa sed - mi - krás - ky

Tl Pl Tl Pl Tl Pl Tl Pl

text: M. Rázusová-Martáková

Sln - ce pá - li, ne - bo žia - ri,

Tl Tl Tl Tl Pl Pl Pl Pl

vrab - ce se - dia na - ko - ná - ri

text: J. Pavlovič

Od ne - ba či od po - to - ka,

Tl Tl Pl Pl Tl Tl Pl Pl

je fi - al - ka mod - ro - o - ká

Tl Tl Pl Pl Tl Tl Pl Pl

Ide, ide panáčik

krokom

slovenská ľudová

I - de, i - de pa - ná - čik, má on žl - tý zo - bá - čik.

DP DP DP DP TL TL TL DP DP DP DP TL TL TL

Kde vo - dič - ka zur - či, tam zo - bá - čik str - či.

TL TL TL TL PL PL TL TL TL TL PL PL

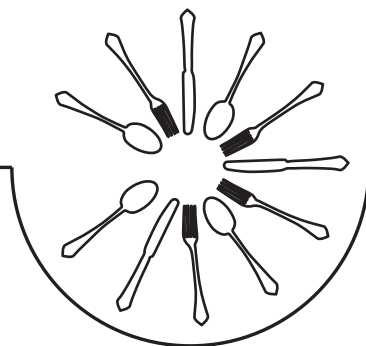
Varila myšička kašičku
 na zelenom várničku.
 Tomu dala na myštičku,
 tomu dala na varešku,
 tomu dala na lyžičku,
 tomu zase na vidličku.
 Poslednému nič nedala,
 do komôrky ho poslala .

■

Orffov Schulwerk – súbor detských hudobných nástrojov

Po dokonalom osvojení piesne a po zvládnutí hry na tele môžeme postupne pripájať hru na hudobné nástroje. Rytmicko-pohybové cvičenia spojené s deklamáciou slov, slovných spojení, s riekankou, umožnia žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prostredníctvom hry na tele a detských hudobných nástrojov (Orffov Schulwerk alebo Orffov inštrumentár) osvojovať a upevňovať pohybové zručnosti, správne držanie tela, rovnováhu, jemnú a hrubú motoriku. Určené sú pre inštrumentálne aktivity žiakov v školskom i v mimoškolskom prostredí. Dôležité je, aby si žiaci osvojili čo najsprávnejšiu techniku hry podľa fyzických, psychických a mentálnych možností a dispozícií. Hra na detské hudobné nástroje môže pomôcť žiakom rozvíjať elementárne inštrumentálne aktivity v rovine spontánnej hry, improvizácie a vo vyšších ročníkoch aj hry z partitúry, kde využívame predohru, medzihru a dohru. V základnom delení týchto nástrojov rozlišujeme štyri nástrojové skupiny:

rytmické hudobné nástroje
 melodické hudobné nástroje
 strunové hudobné nástroje
 dychové hudobné nástroje

V školskej praxi pri hudobno - výchovných činnostiach sa osvedčil a v súčasnosti využíva súbor rytmických a melodických hudobných nástrojov.

Súbor rytmických hudobných nástrojov:

ozvučné drievka (paličky), pandeiro (štrkáčik), bubienok (malý bubon), tamburína, drevený blok (woodblock), činely (veľké, malé), prstové činely, triangel, zvonček, rolničky, kastanety (detské), rumba gule (chrastidlo, marakas), tympany (detské).

Súbor melodických hudobných nástrojov:

metalofón (sopránový, altový, basový), xylofón (sopránový, altový, basový), zvonkohra (sopránová, altová)

V nasledujúcich úpravách piesní a riekaniek uvádzame tieto piktogramy hudobných nástrojov:

bubienok

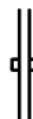
triangel

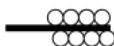
drevené paličky

prstové činelky

pandeiro

tamburína

MS metalofón sopránový

ZV zvonkohra

Oženil sa pán vrabčiak,
 vzal si ženu mušku,
 posadil ju na svoj kriak,
 dal jej hryzkať hrušku.

■

Mucha

živo

slová: M. Rázusová-Martáková

Vliet - la mu - cha do ko - žu - cha bzum, bzum, bzum.
 bzum, bzum, bzum, bzum
 Sr - dieč - ko jej stra - chom bú - cha bum, bum, bum.
 bum, bum, bum, bum

Pláva kačka po jazere,
vo vode si šaty perie.
Rybky sem a rybky tam,
ja vás všetky pochytám.

■

Naša kačka

volne slovenská ľudová

3/4

Na - ša kač - ka ra - po - tač - ka po vo - de sa k yv - k á,

kač kač kač kač kač kač

ka - či kač kač ka - či kač kač

7

u - dre - la si pra - vú nôž - ku te - raz na ňu kriv - k á.

kač kač kač kač kač kač

ka - či kač kač ka - či kač kač

Sedí liška pod dubom,
 má píšťalku aj bubon.
 Do píšťalky dúcha,
 Na bubienok búcha.

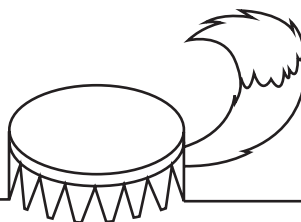
■

Inštrumentálny sprievod k riekankám a piesňam

Dostatočne silný úchop a manipulácia s hudobnými nástrojmi stáva sa cennou skúsenosťou pri rozvoji pohybových prejavov, pri koordinácii končatín, posilnení ochabnutých svalov, pri zníženej telesnej obratnosti. Jednoduchý rytmický sprievod pomocou hry na tele a detských hudobných nástrojov je určený žiakom špeciálnych základných škôl pri rešpektovaní ich individuálnych zvláštností na elementárnej úrovni.

Výber hudobných nástrojov aj samotnú techniku hry je dôležité podriaďiť a prispôbiť charakteru postihnutia. Pri inštrumentálnych sprievodoch dbáme na rytmickú presnosť, pružnosť a zvukovú vyváženosť jednotlivých úderov. Zo začiatku pri kolektívnej inštrumentálnej činnosti uprednostňujeme spontánny výber hudobných nástrojov a spontánny hudobný sprievod. Pri nácviku podľa partitúry precvičujeme najprv spev a vokálnu rytmizáciu a potom každý nástroj zvlášť (individuálne alebo v malých skupinách). Po tomto zvládnutí môžeme pristúpiť k synchronnému nácviku spevu a hry na hudobné nástroje.

Učiteľ v tvorivom dialógu (učiteľ – žiak) pomáha, podporuje a rozvíja ich tvorivosť a snaženie. Prostredníctvom hudby a hudobných činností iniciuje koordináciu medzi zrakom, sluchom a pohybom, a tak pomáha žiakom s postihnutím rozvíjať ich kognitívne schopnosti, vnímanie, orientáciu v priestore, ale aj kreativitu, fantáziu a emocionalitu.

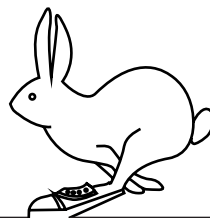

Bežal zajko zaránky,
roztrhal si topánky.
Líška mu ich zašívala,
veverička sa jej smiala.
„Nemusíš sa posmievat',
však ja už viem zašívať.“

■

Metodické pokyny úprav a zápisu riekaniek a piesní do partitúry

- notový zápis v prvej notovej osnove zaznamenáva melódiu piesne,
- ak použijeme melodický hudobný nástroj, jeho zápis bude v druhom riadku pod melódiou,
- rytmické hudobné nástroje budú postupne zapísané v ďalších riadkoch,
- pre jednotlivé hudobné nástroje použijeme ostinátny sprievod (jednoduchý rytmický alebo rytmicko-melodický pravidelne sa opakujúci útvar),
- pridávame rôzne rytmické obmeny ostinátnych figúr, podľa náročnosti i charakteru riekanky a piesne,
- zápis realizujeme v 2/4, 3/4 alebo 4/4 takte,
- striedaním hudobných nástrojov umožníme spoznávať ich rôznorodú zvukovú farebnosť,
- ich vhodným výberom podporíme význam textu riekanky alebo piesne, v úpravách využívame krátke predohry, medzihry a dohry,
- aplikovaním pravidelne sa opakujúceho rytmu a vyrovnanej pulzácie prízvučných a neprízvučných dôb rozvíjame metrorytmické cítenie, poriadok a zmyslupnosť v hudbe.

Žaba lezie do lesa,
 ticho za ňou plazím sa.
 Kadiaľ žaba, tadiaľ ja,
 budeme tam obaja.

■

Kráča bocian

pochodom ľudová

Krá - ča bo - cian krá - ča, vo vo - de sa má - ča

5

kaž - dú chví - ľu na - d'a - bi na ža - by a na ra - ky.

Vyskočila srnka hrave,
 vyskočil i jež.
 A ty, ak máš nôžky zdravé,
 Tiež za nimi bež!

■

Metodické pokyny nácviku

- od začiatku pri osvojovaní uprednostňujeme tvorivý dialóg medzi učiteľom a žiakom,
- podľa individuálnych možností a schopností žiakov najprv sa sústreďíme na intonačné zvládnutie melódie riekanky a piesne,
- po vzorovom prednese učiteľa sa žiaci postupne pridávajú k jeho spevu a imitačne si osvojujú zvolenú melódiu,
- po zvládnutí melódie spojíme spev s hrou na tele,
- žiakov postupne zapájame do inštrumentálnej hry,
- zvukovú farebnosť umocníme vhodne zvoleným hudobným nástrojom,
- pracujeme v skupinách a dbáme na ich koordináciu,
- pozorne sledujeme opakovanie melodických fráz, využívame princíp ozveny,
- sprievod realizujeme v podobe rytmického dvojhlasu, trojhlasu, prípadne štvorhlasu,
- akceptujeme rytmický pôdorys ostinátnych motívov, rôznorodú dynamickú intenzitu (silu v hudbe),
- pri zavedení melodického hudobného nástroja (napr. metalofón, zvonkohra) využijeme sprievod klasajúcej tercie,
- podľa potreby v priebehu melódie používame rôzne rytmické a tempické obmeny, teda meníme tempo (rýchlosť), ktoré udáva charakter piesne, napr.: rezko, voľne, ťahavo, nežne, živo, veselo, pokojne a pod.

Tľapky, tľapky,
naše rýmovačky
trvajú čas krátky:
nie veľa, nie moc,
už je dosť!

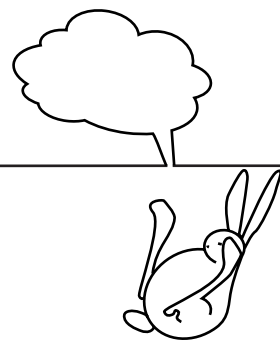
■

Príklady inštrumentálnych sprievodov k piesňam

Pôjdeme my do lesíka

veselo ľudová

Pôj - de - me my do le - sí - ka, chy - tí - me si za - ja - či - ka.
 Heš za - ja - čik heš, heš a ty za ním bež, bež.

Mám koníka bieleho,
 posadím sa na neho.
 „Hijó, cválaj koník môj
 a keď poviem prí, tak stoj!“

■

Kujem, kujem podkovičku

veselo

ľudová

Ku - jem, ku - jem pod - ko - vič - ku ko - nič - ko - vi na no - žič - ku.

5
 Ku - jem, ku - jem ve - se - le zo že - le - za, zo - ce - le.

Žabičky

hudba: K. Košalová

ľudová

mierne

Spev

Spie - va - li tri ža - bič -

5

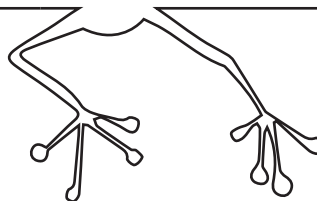
ky, sa - mé mok - ré pes - nič - ky.

9

Stich - li až sa me - sia - čik, za - ko - tú - ľal

13

za mrá - čik.

Vrba, vrba, daj mi muža,
červeného ako ruža
a bieleho ako kvet
a dobrého ako med!

■

Prsteň

hudba: K.Košalová

slová: M. Rázusová-Martáková

mierne

Spev

Stá - lo sln - ko na ne - bič - ku ma - lo prs teň na ma - líč - ku.

ZV

bim bam bim bam bim bim bam bam

X

2/4

2/4

2/4

2/4

2. Letí prsteň cenky bonky,
zvonja na ňom zlaté zvonky.

3. Fúkol vetrík ponad hoľu,
zlatý prsteň padol dolu.

Leťte, vtáky, pod oblaky,

Leťte do výšky!

Nôťte, hrdlá rozspievané,

Svoje pesničky!

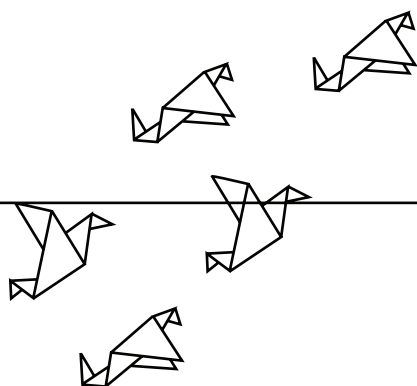
■

Záver

S piesňou, riekankou, básňou dieťa rastie. Ponúkaný výber vzácných skvostov ľudovej slovesnosti i autorskej produkcie sa vyznačuje zvukomalebnosťou, rytmickou príťažlivosťou a prihovára sa aj dnešným deťom. Hudobný materiál je ľahko zapamätateľný, hravý, evokuje predstavivosť, cibrí myseľ, rozširuje slovnú zásobu, rozvíja prirodzený hudobný prejav a deťom (nielen) so zdravotným znevýhodnením dokáže priniesť predovšetkým radosť a potešenie. Kniha je určená študentom špeciálnej hudobnej výchovy, tvorivým pedagógom, vychovávateľom a rodičom. Obohatená je o kreatívnu a príťažlivú ilustráciu, ktorá sa nenásilne približuje detským predstavám a fantázii. Veríme, že ponúknuté riekanky, veršiky a piesne pri šikovnom a trpezlivom usmerňovaní si deti skoro oblúbia a zažijú tak veľa príjemných a úsmevných chvíľ pri objavovaní sveta hudby, zábavy, múdrosti i poučenia.

„Dobrá kniha je základom poznania, učiteľom vekov a vládcom ducha.“

L. A. Seneca

LITERATÚRA

LYSÁKOVÁ, M. - KOPINOVÁ, L. - PPODHORNÁ, A.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1988.

MORAVČÍK, Š.: Zlomjazýček. Bratislava : Mladé letá, 1989. ISBN 80-06-00057-3

ONDREJKA, K. Mlad' sa hrá. Bratislava: OPUS, 1987.

PAVLOVSKÁ – DINDOVÁ, O. – ŽIKAVSKÁ, M.: Hudobná výchova pre 4. ročník osobitných škôl. Bratislava: SPN, 1996. ISBN 80-08-01052-5.

PAVLOVSKÁ – DINDOVÁ, O. – ŽIKAVSKÁ, M.: Hudobná výchova pre 5. ročník osobitných škôl. Bratislava: SPN, 1997. ISBN 80-08-2485-2.

RÁZUSOVÁ – MARTÁKOVÁ, M.: Od jari do zimy. Bratislava: Mladé letá, 1989. ISBN 80-06-00148-0.

ZLATÁ KNIHA RIEKANIEK: Bratislava: MATYS, Račianska 20., 2008. ISBN 80-89147-62-3

ŽIKAVSKÁ, M.: Hudobná výchova pre 6. ročník osobitných škôl. Bratislava: SPN, 1998. ISBN 80-08-02750-9.

ŽIKAVSKÁ, M.: Hudobná výchova pre 7. ročník osobitných škôl. Bratislava: SPN, 1999. ISBN 80-08-02932-3.

ŽIKAVSKÁ, M.: Hudobná výchova pre 8. ročník špeciálnych základných škôl. Bratislava: SPN, 2001. ISBN 80-08-03052-6.

ŽIKAVSKÁ, M.: Hudobná výchova pre 9. ročník špeciálnych základných škôl. Bratislava: SPN, 2002. ISBN 80-08-03318-5.